

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
„Falú” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekkzámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 32. szám.

Augusztus hó 11.

MEGKEZDŐDTEK A MAGYAR-ROMÁN TÁRGYALÁSOK

Bossy román követ félórás budapesti látogatása — Az olasz hadsereg benyomult Egyiptomba — Spanyolország Gibraltár visszafoglalására készül

A román kormány kiküldöttje, Bossy Raul római román követ augusztus 7-én délután Bukarestből jövet megérkezett Budapestre. Este hét órakor félhivatalos jellegű látogatást tett a miniszterelnökségen, ahol Teleki Pál gróf miniszterelnökkel és Csáky István gróf külügyminiszterrel félórás megbeszélést folytatott. Bossy követ másnap visszautazott Bukarestbe.

Ezzel a diplomáciai látogatással megtörtént az első hivatalos lépés a magyar-román tárgyalások megkezdése felé.

Bulgária ugyanakkor már közeledett ahhoz, hogy lezárja a Romániával megkezdett tárgyalásokat. Augusztus 8-án, összeült a Dél-Dobruzsza átadásával foglalkozó bolgár és román bizottság, hogy meghatározza a két ország új határát.

A magyar-román tárgyalások további fejleményeit azzal a nyugalommal fogadja a magyar közvélemény, amelyet a kérdésben eddig is tanusított. Semmi tekintetben nem kíván a folyamatban lévő ügynek eléje vágni. S reméli, hogy az elmúlt hét izgalmas szócátái, politikai mozgalmi és sajtóerőlködései megszűnnek a másik érdekelt fél, Románia területén is, ami nemcsak illendő, de észszerű is a tárgyalások további fejlődése folyamán.

Németország, ahogy a birodalmi sajtó hangsúlyozza, az érdekeltek szabad megegyezését kívánja az értelem által diktált alapelvekben. A nemzeti szocialisták vezető lapja pedig nyomatékosan ajánlja a tengelyhatalmak döntése elleni propaganda megszüntetését. „A magyar területi kérdések megoldásának előestéjén vagyunk”, írják ugyanakkor az olasz lapok, ami szintén annak bizonyossága, hogy

a tengelyhatalmaknak eltökélt szándéka a kérdés mielőbbi rendezése.

S nem utolsó sorban teszi jelentősé a megoldás fontosságát a

Belgrádból érkező híradás, hogy „Délkeleten nem lehet többé feltartóztatni az események fejlődését!”

Magyarország minden lakója tudja és érzi ezt s aszerint is viselkedik a fejlemények elbirálásában. A magyar közvélemény három dologban biztos:

igaza tudatában, kormánya gerincében s a tengelyhatalmak jóakarátában.

Éppen ezért nyugodt és bizakodó is a legteljesebb mértékben.

A mostani visszafojtott izgalommal és lázas feszültséggel telített nemzetközi helyzetben mindenki fokozott érdeklődéssel várja az Anglia ellen meginduló német támadás megkezdését. A találgatások végtelen sorát közlik a világ lapjai arról, hogy miként fognak lefolyni ezen hadmozdulatok. Biztosat természetesen senki sem tudhat. A német hadvezetőség az elmúlt héten tette közzé összefoglaló jelentését, hogy eddig ötmillió tonna tartalmu angol hajóteret süllyesztett el. Ez a brit világbirodalom tengeri haderejének pontos

san egynegyedrészre. Nem csekély veszteség, ha azt is számításba vesszük, hogy Anglia már teljesen szövetségesek nélkül van, tengeri utjai meghosszabbodtak, kikötőinek jórésze állandó támadás alatt áll s meg is rongálódott. Az angol nyersanyag- és élelmiszer-utánpótlás elé napról napra leküzdhetetlen akadályok tornyosulnak. Németország nem is csinál titkot belőle, hogy ez a célja.

Mindez azonban mégis csak előkészület a nagy leszámolásra, ami be fog következni, csak azt nem tudjuk, mikor és milyen eszközökkel.

Olaszország az elmúlt héten újabb nagyszabású hadi sikereket könyvelhet el.

Csapatok az angol Szomáli fővárosra, Berbera felé nyomultak és elfoglalták a fontos Zeila kikötővárost. Lapunk zártakor érkezik a híradás, hogy kétszázötvenezer főnyi olasz haderő bevonult az angol érdekkörbe tartozó Egyiptomba.

Mindez azt mutatja, hogy az olasz hadsereg az egész vonalon

megfelelő nyomtattal áll a német támadás alátámasztására.

Nem kis jelentőségű események nyilvánulnak meg Spanyolország magatartásában sem. A spanvol kormány a tengereken uszó spanyol hajóknak megparancsolta, hogy a lehető legrövidebb idő alatt fussanak be vagy az anyaország, vagy valamelyik semleges állam kikötőjébe. Olaszországban, ahol legjobban ismerik a madridi kormány szándékait, bizonyosra veszik, hogy

Spanyolország Gibraltár elleni támadás formájában hamarosan beavatkozik a háborúba.

A közelmúltban már megnemtámadási és barátsági szerződés jött létre Spanyolország és Portugália között. Ez a megállapodás lehetetlenné teszi, hogy Anglia a portugál partokon csapatokat tegyén partra és szárazföldön támadja meg Spanyolországot.

Nagy idők előjelei mutatkoznak. Az események most vannak kialakulóban. Európa hatalmas élettere az új élet kialakulásában vajudik...

TELEKI MIHÁLY gróf földművelésügyi miniszter:

„Ha ismét nagygyá lesz az ország, gazdasági életünk hatalmas lendületet vesz!”

Vasárnap, augusztus hó 4-én nyílt meg ünnepélyes keretek között a soproni nyári egyetem. A nyári egyetem előadássorozatát ünnepi beszéddel Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter nyitotta meg.

Beszédében a miniszter örömeinek adott kifejezést afelett, hogy a nyári egyetem előadásai mezőgazdasági és állattenyésztési kérdéseket ölelnek fel. Hangoztatta a mezőgazdasági tudományok fokozásának és terjesztésének fontosságát azért, hogy irányító szerepet betöltő közgazdánk látókörre kitégessen. Rámutatott arra, hogy csak így biztosíthatjuk Magyarországnak azt a szerepet, amely ezer-

éves multia és kulturája alapján, a husz éves szenvedés után megilleti. Különösen fontos szerep vár a jövő kialakításában Sopronra, a leghűségesebb városra, — a „civitas fidelissima”-ra — ahol két kultúra találkozik.

— Uj Európa küszöbén állunk, — folytatta ezután beszédét a miniszter. — Ebben az új Európában hatalmas gazdasági előnyeinket ki kell használnunk, ezért pár szóban ösztönzést szeretnék nyújtani a háboru utáni idők gazdasági lehetőségeinek kiaknázására és szólni szeretnék agrárpolitikánk célkitűzéseinek irányairól.

Magyarország gazdasági életé-

nek sulypontja a mezőgazdasági termelésen van.

A Trianon előtti időkben mezőgazdasági terményeink értékesítése különösebb nehézségeket nem okozott, de utána gazdasági elszigeteltség következett. A különböző államok vámfalai terményeink útját régi, természetes piacaink felé lehetetlenné tették. Ha saját erőnkkel és a baráti államok segítségével ismét nagygyá lesz az ország,

gazdasági életünk olyan lendületet fog venni, ami bizonyosan kárpótol az eddigi küzdelmes, nehéz időkért.

A továbbiak során a miniszter rámutatott arra, hogy mezőgazdasági életünk új adottságok előtt áll és ezért *mezőgazdasági termelésünk át- szervezését kell agrárpolitikánk leg- közlebbi céljává kitűzni.* Fokozunk kell mezőgazdasági többtermelésün- ket, fejleszteni kell minden irány- ban mezőgazdaságunkat és ennek ér- dekében hitellehetőségek nyújtásával kell előmozdítani a kívánatos, leg- inkább kifizetendő termelési ágakat. Hangoztatta ezután, hogy a magyar termékeknek, terményeknek minőség tekintetében ki kell elégíteniük a felvevőpiac igényeit, mert csak így nyerhet a magyar mezőgazdaság ál- landó és biztos piacokra. Hangsu- lyozta ezután, hogy

a kormányzat ezeknek a célki- tűzéseknek az elérése érdekében egész erejével a magyar gazda segítségére siet és agrárpolitikai célkitűzéseit a gazdatársadalom munkájára, szorgalmára és ere- jére alapítva igyekszik kereszt- tülvinni.

Végül a miniszter ismételt rá- mutatott a soproni nyári egyetem munkájának fontosságára és arra, hogy az ismeretterjesztés terén állan- dón lépést kell tartani a korrall; ismerni kell a termelésre, értékesi- tésre, nemzetközi piacismeretre, szo- ciális és társadalmi adottságokra vo- natkozó adatokat.

A miniszter beszédét nagy tetszés fogadta, majd Szily Kálmán kultusz- miniszteri államtitkár mondott nagy- hatású beszédet, hangoztatva, hogy a mai rendkívüli idők fokozzák a nyári egyetem létjogosultságát.

Délben Teleki Mihály gróf részt- vett a tiszteletére rendezett zártkörű társasbeneden.

Ünnepvárás...

A Szent István-várás ősi bizakodó hangulata a magyar állam minden keresztény lakójának. Olyan összekötő kapocs a világ minden tá- ján élő, magyarul érző és magya- rán gondolkodó testvéreink között, aminek pártját aligha lelhetjük fel bármely államalkotó nemzet tago- zatában.

A magyar egység örök gondolatát sem országhatár, sem törvény, sem alkotmány, sem uralkodó politika nem tudja jobban kifejezni és meg- valósítani, mint az emlékezés első szent királyunkra s a töretlen hit az ő alkotásainak elmulthatatlansá- gában.

Ezt érzi a bizakodó, a remény- kedő, a Szent Jobb irányítását óhajtó minden igaz magyar. S ezért készül reá idején valamennyi a ha- táron innen is, túl is. Egyik a nagy- böjt megtartóztatásával, másik az ádvént reménykedésével, harmadik a nagyhét fájdalmával. Ezen a na- pon áhitatba merülnek az egyházak, s ünnepi fénybe gyul a társadalom, hogy a boldogulás és megvalósulás egységébe kössék az ősi magyar haza minden polgárának küzdelmét és vágyát.

A Szent István-nap ünne- pvarása tisztító tűz a magyar lelkek- ben, üdítő eső a szivekben s vitor- lát feszítő szél az akaratokon.

Értsük meg a jelentőségét. Ma jobban, mint bármikor. Értsük meg és magasztosodjon bennünk az ün- nepvárás az elmulthatatlanság örök- kévalóságáig a Szent Jobb utmuta- tásában.

M. J.

Áttérünk a burgonyával kevert kenyérre

A tej árát újra szabályozza a kormány

Bárános Károly dr. miniszteri ta- nácsos, a földmivelésügyi miniszte- rium közgazdasági és közlelmezési főosztályának vezetője, az egyik fő- városi estilap munkatársa előtt érde- kes nyilatkozatot tett a kormány kö- zeli közlelmezési terveire vonatko- zóan.

A közlelmezési főosztály vezetője nyilatkozatában elsősorban a

tejlátás körül mutatkozó ki- sebb-nagyobb zavarok okait vi- lágította meg

és kifejtette, hogy a zavarok egyik oka a kései kitavasodással kapcsola- tos *takarmanyozasai nehézségekben* keresendő. Ugyancsak fontos szem- pont a *tej árának kérdése* is, miért is a kormány a tejárakat újból fogja szabályozni. A legutóbbi, kétfilléres tejár-emelés hatása ugyanis a takar- mánydrágulás következtében elve- szítette jelentőségét és a gazdaközön- ség kénytelen volt jószágait inkább hustermelésre átállítani.

Nagyon érdekes a nyilatkozatnak az a része, amelyben arra mutatott rá Bárános Károly dr., hogy a *cukorjegy bevezetése, valamint a kávé és tea árának nagymérvű emelkedése erősen fokozta országsverte és külön- nösen a városokban az édestej fo- gysztását.* Az ország lakosságának az a része ugyanis, amely a múltban

kávé, illetve teát fogyasztott, most tiszta tejet iszik. A nyilatkozat sze- rint egyébként is lényegesen emelke- dett a tejfogyasztás a bevonulások kapcsán; a bevonultak nagyrésze ugyanis, különösen a városiak, sze- vesen vásárolja állomáshelyén a ter- melőktől a kitünő, friss tejet.

Nyilatkozata további során Bárá- nos Károly dr. a kenyérellátásra vo- natkozóan a következő érdekes és fon- tos újítást jelentette be:

Áttérünk a kenyérliszt burgo- nyával való keverésének rend- szerére.

Az erre vonatkozó rendelet a napok- ban fog megjelenni és *hatálya augusztus közepe táján lép életbe.* A rendelkezés országos közlelmezési érdekek figyelembevételével történik és pedig annak az örvedetes terme- lési ténynek az alapján, hogy *meg- lehetősen nagy burgonyatermést ho- zott az idei nyár, már pedig a ke- nyérliszt előnyösen alkalmas a burgo- nyával való vegyítésre.* A közönség zöme nagyon szereti a burgonyával kevert kenyeret, amely jóízű és kissé nedvesebb anyagu.

Az eddig érvényben volt egységes kenyérliszttypus a rendelkezéssel egy- idejűen megszűnik és a helyét elfog- lalja az egységesen és kötelezően megállapított, *burgonyával kevert ke- nyérliszt.*

Rögzített árakra van szük- sége a mezőgazdaságnak!

Most jelent meg az *Országos Mező- gazdasági Kamara* átfogó évi jelen- tése az 1939. évről.

A jelentés előszava összefoglalja nagy vonásokban a magyar mezőgaz- daság elmúlt évi helyzetét. Mindenek- előtt a nemzetközi gazdasági életet ismerteti, rámutatva arra, hogy a gazdasági életet nemzetközi vonatko- zásban már évek óta nem a gazda- sági törvényszerűség, nem a józan észszerűség és emberi belátás irányi- totta, hanem az erőgyűjtés a bekövet- kező fegyveres összetűzésre.

Helyesen jelöli meg a jelentés ezt a nemzetközi állapotot „gaz- dasági háború“-nak, amely idő- rendben megelőzte a fegyverek háborúját.

Kétségtelen, hogy a nemzetközi gaz- dasági viszonyoknak ez az alakulása az általános gazdasági életben, bizo- nyos fellendülést hozott magyar vo- natkozásban is, ez a fellendülés azon- ban sokkal inkább mutatkozik a *ma- gyar ipari termelésben*, amely az el- múlt évben a háboru utáni időszak csúcspontját érte el.

Mindezt egybevetve a jelentés a *mezőgazdaság elmúlt esztendejét nem tartja olyan kedvezőnek, mint amilyenre az általában kielégítő ter- méshozamokból következtetni lehet.* A mezőgazdaság helyzetét ugyanis nem egyedül a szántóföldi termelvé- nyek terméshozama határozza meg, hanem az állattartás helyzetével együtt főként az a körülmény, hogy

miképpen sikerült mindezeket a terményeket értékesíteni, mibe került azok előállítására és mind- ezek eredményeképpen hogyan alakult a mezőgazdasági terme- lés jövedelmezősége?

Éppen a jövedelmezőség terén mu-

takoztak a termelési költségek emel- kedése miatt olyan eltolódások, ame- lyek miatt az aránylag jó termés- eredmények ellenére sem volt kielé- gitőnek mondható a mezőgazdaság helyzete.

Megelégedéssel állapítja meg a jelentés, hogy a külkereskedémi mérleg az elmúlt évben kedvezőleg alakult és különösen a *mezőgazdasági kivitel jelentékenyebb teret hódított az összkivitelben.* Elismeréssel emlé- kezik meg továbbá azokról a szer- vekekről, amelyeknek a mezőgazdasági termelvények értékesítésében szere- pük volt, így elsősorban a *Futurá- ról*, amely biztosítani tudta a múlt évi szokatlanul nagy buzakinálát za- vartalan levezetését, a *Külkereske- delmi Hivatalról*, amely a mezőgaz- dasági termények kivitelénél min- denkor a leggyorsabban tudott al- kalmazkodni a megváltozott viszo- nyokhoz, a *Hangya szövetkezetéről*, amely különösen a kisebb gazdasági egységek termelvényeinek érté- kesítésénél vállalt igen komoly fel- adatot, valamint a *Magyar Nemzeti Bankról* is, amely a megváltozott vi- szonyok között is meg tudta őrizni megfontolt pénzügyi politikájával pénzünk értékállandságát.

Érdekes része a jelentésnek az, amely helyteleníti az *agrárrollónak* tulajdonított jelentőséget. Az agrár- olló ugyanis nem lehet hü kifejezője a mezőgazdasági termelés valódi helyzetének, mert nem a gazda által kapott, illetve a gazda által fizetett árak összehasonlításából indul ki, hanem olyan árakból, *amelyeket a gazda mint eladó nem élvez, mint vásárló pedig messze tulfizet.* Mind- ezeknél fogva

a jelentés szükségesnek mondja a mezőgazdasági árak olymértű

megrögzítését, hogy a mezőgaz- daság a kötött gazdasági rend keretében is megtalálja a maga jogos igényeinek a kielégítését,

ennek biztosításához pedig szüksé- gesnek tartja olyan megdönthet- len számításoknak a végzését és bemutatását, amelyek meggyőzően bizonyíthatják a tényleges terme- lési költségeket, illetve a mezőgaz- daság jövedelmezőségének minden- kori helyzetét.

A betakarítás munkája is biztosítva van

A katonai szolgálatot teljesítő ara- tó munkások idejében való szabad- ságra bocsátása lehetővé tette, hogy az aratás az egész országban telje- sen befejeződjék. Az illetékes ténye- zők most gondoskodtak arról is, hogy a katonai célokra igénybevett *lőfoga- tok és bérkocsik egy részének ideig- lenes rendelkezésre bocsátásával, ille- tőleg szabadságolásával a betakarítási munkát is ilyen gyorsan, fennakadás nélkül és eredményesen végezzék el.* A közvélemény megnyugvással vette tudomásul, hogy az aratással össze- függő fontos, országos érdekek biz- tosítása tökéletesen sikerült.

A termelői borárak szabá- lyozására nem kerül sor

A vendéglátóiparban végrehajtandó árszabályozással kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, mintha az árelle- nőrzés kormánybiztosa az ugynevezett sajáttermésű borok árának alakulá- sába is be kívánna avatkozni. A Sző- lösgazdák Országos Egyesülete fel- hatalmazást kapott annak közlésére, hogy az *árellelőrzés kormánybiztosa nem kíván változtatni azon az állás- pontján, mely szerint a termelői bor- árakat szabályozni nem fogja.* Ez vonatkozik úgy a termelői helyen tör- ténő nagybani eladásokra, mint az ugynevezett bortermeleli kimerésekre. Az ország különböző részeiből beér- kező jelentések szerint, igen nagy ká- rosodás van a szőlőkben és így a ter- melők joggal számíthatnak a terme- lési költségeiknek megfelelően a mainál lényegesen magasabb bor- árakra.

Pestmegyében sokezer hold viz alatt áll

Pest vármegye közigazgatási bi- zottsága augusztus hó 6-án délelőtt a vármegyeháza közgyűlési termében tartotta augusztusi ülését.

Barcsay Ákos főispán elnöki meg- nyitója után vitéz Endre László al- ispán tett jelentést Pest vármegye helyzetéről és többi között közölte, hogy az aratás megkezdésekor átme- netileg arató munkaerőhiány mutat- kozott és ezért voltak vidékek, ahol *a leventék arattak.* Az aratás elvég- zésére igénybe kellett venni sok hely- en a honvédelmi munkakötelezette- ket és a munkatáborbeli zsidókat is.

A továbbiakban az alispán bejelen- tette, hogy a bukovinai csángók visz- szatelepítése érdekében felterjesztés- sel fordult a kormányhoz. Megállapi- totta továbbá az alispán, hogy még *mindig kevés a vármegyei tisztviselő.* Bejelentette ezután, hogy az árviz- gyűjtés befejezése óta *újabb 400 ház omlott össze és rongálódott meg,* a kár tehát Pest vármegyében na- gyobb, mint azt eredetileg megbe- csülték. *Pest vármegye területén több helyen még ma is árviz van: Pócsa és Prónayfalva községekben sokezer hold áll viz alatt.*

A tiszti főorvos jelentéséből kide- rült, hogy Pest vármegye közegész- ségügyi helyzete általában kielégítő. A pénzügyigazgatók jelentéseiből ki- derül, hogy Pest vármegyében az *összes adók bevétele lényegesen emel- kedett.* A gazdasági felügyelőség je- lentése szerint a *megye mezőga- dsági helyzete szintén kielégítő.*

A NAGY HÁBORU RÖVID HIREI

Napok, talán csak órák választanak el bennünket az Anglia ellen meginduló nagy és döntő támadástól, az is lehet, hogy mire ezek a sorok megjelennek, már neki is lendül a hatalmas német-olasz hadigépezet a szigetországnak. Németország összefoglaló jelentésének tanúsága szerint azonban már az igazi, nagy támadás megindulása előtt pótolhatatlan veszteség érte Angliát éppen abban a tekintetben, amely reá elszigeteltségénél fogva a legnagyobb jelentőségű: a tengeren. Eddig ugyanis Anglia a német hadihajók, tengeralattjárók és zuhanó bombázók tevékenysége folytán 4.986.860 bruttóregisztertonnányi hajóteret veszített. Ehhez még hozzá kell számítani azokat a hajókat, amelyek aknára futottak és így pusztultak el. Anglia, amely ugyszólván kizárólag a tengerentúlról, hajókon szállított élelmiszerekből élmezheti magát, a közel ötmillió tonnányi hajótér elvesztését súlyosan megcsinálja. Hogy mekkora ez a hajótér, mennyi áru szállítási lehetőségétől esik el ilyenformán Anglia, azt könnyen elképzelhetjük, ha elgondoljuk, hogy egy-egy közönséges vasúti kocsi csak tíz, a négytengelyes vagonokba pedig 15 tonna rakomány fér. Az elsüllyesztett hajókkal tehát annyi árut lehetett szállítani, mint amennyit a szárazon ötezer, egyenként 100—100 teherkocsiból álló tehervonattal szállítanak...

Amióta Anglia visszautasította a józan észhez intézett német békeajánlatot, nagy a nyugtalanság Angliában, aminek a parlamenten cikázó szerecséntlen — sirályok isszák meg a levét... A parti és légháritó ütegek megfigyelői ugyanis, valahányszor egy-egy sirályraj feltűnik a magasban, riadójelzést adnak, abban a hiszemben, hogy elérkezett a beígért nagy támadás időpontja és nagy magasságban már közelegnek a német zuhanóbombázók... Angliai sirálynak lenni sem jó ezekben a napokban...

Olaszország nemcsak az angol támadások visszaverésére készült fel tökéletesen, páratlan repülőgépeivel, pompás hadihajóival és nagyszerűen kiképzett légháritó tüzérségével, de megtette azokat az intézkedéseket is, amelyek egy esetleges éjszakai támadás meghiusítására alkalmasak. Olaszország egész területén, augusztus 15-től kezdődően megszigorítják az eddig érvényben volt elsötétítési rendszabályokat, úgy, hogy Itália fölött ettől az időtől kezdve valóban teljes éjszakai sötétség lesz. Abból, hogy ezek a rendszabályok nem azonnal, hanem csak augusztus 15-én lépnek életbe, sokan arra következtettek, hogy ekkor indul meg az Anglia elleni nagy német támadás. Ezt a feltevést persze csak Hitler vezér és a Duce cáfolhatná, vagy erősíthetnék meg, mindenesetre azonban hamarosan meglátjuk mi is, de — az angolok is...

Igen jó burgonya-, cukorrépa- és tengeritermésre van kilátás

Az augusztus 3-án közzétett hivatalos vetésjelentés szerint a buza aratását sok helyen zavarták az esőzések. Több helyen a keresztek anynyira át vannak ázva, hogy a mag csirázni kezd. Más helyekről szorulást jelentenek, különösen a megdőlt buzákban, ezenkívül a sok eső miatt a mag színe sem megfelelő.

A katonai parancsnokságok nélkülözhető fogataikkal mindenütt sietnek a gazdák segítségére.

A cséplési eredmények egyes vidékeken a várakozáson alul maradtak. Holdanként országos átlagban 7.40 mázsa, tehát összesen 22.4 millió mázsa buzatermés várható.

Rozsból ezidőszerint közepesen aluli termés, összesen 7.68 millió mázsa várható.

Őszi árpából a hivatalos becslés csupán 719.000 mázsa termést vár.

Tavaszi árpából ezidőszerint jó közepes termés várható. Országos átlagban holdanként 8.02 mm, tehát összesen körülbelül 6.40 millió mázsa tavaszi árpatermés várható.

A zab terméskilátása több vidéken újból javult, úgyhogy jó közepes termésre, 4.3 millió mázsára lehet számítani.

Nagyon szép fejlődést mutatnak a tengerivetések. Számszerű becslést a legközelebbi vetésjelentésben tesznek közzé.

A burgonya az utóbbi időben nagyon szépen fejlődött, a további fejlődéshez most már meleg időre volna szükség.

Burgonyából igen jó termés várható, összesen körülbelül 34.4 millió mázsa, a tavalyi 23 millió mázsányi eredménnyel szemben.

Cukorrépából szintén igen jó termésre számíthatunk. A gazdasági tudósítók becslése szerint körülbelül 17 millió mázsa cukorrépa-termés várható.

A takarmányrépa-termés igen jónak ígérkezik. A kerti vetemények késői fajtái jól fejlődnek; a zöldpaprika jó és bő termést adott, paradicsomból szintén jó termésre van kilátás, a vöröshagymafajok szép nagyok, de száraz időt kívánnak, a dohány elég jól fejlődik.

A gyümölcsfák közül szilvából helyenként jó, a legtöbb vidéken azonban csak közepes, vagy gyenge termés várható. A görögdinnye sok vidéken nagyon szépen mutatkozik. Az alma és körte helyenként jó közepes, sok vidéken azonban csak gyenge termést fog adni. Sok a férges és lehullott gyümölcs. A diótermés gyengének ígérkezik.

Az utóbbi hetek csapadékos, majd utóbb hűvöse fordult időjárása a szőlők állapotára igen kedvezőtlen volt.

A fürtperonoszpóra országsszerte terjed. Kártétele helyenként eléri a 70—80 százalékot is. Sok helyen lisztharomat is fellépett, ami szintén csökkentette a terméskilátásokat.

Milyen foglalkozási betegségeket kártalanít az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet?

Tizenöt évvel ezelőtt a Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes Értekezlet nemzetközi egyezményt fogadott el arra nézve, hogy a mezőgazdasági foglalkozási betegségeket kártalanítani kell. Ezt az egyezményt Magyarország becikkelyezte és ezen az alapon a földmivelésügyi miniszter az üzemi balesettel egyenlő elbírálás alá veszi a foglalkozási betegségeket is.

Ezeket a betegségeket a 88.888/1930. F. M. számú rendelet sorolja fel. Az állatról emberre átragadó megbetegedések közül a lépfenét, takonykórt, ragályos száj- és körömfájást, a veszettséget, sertésorbáncot, tehénhimlőt és a rühösséget; a vegyszerek okozta károsodásoknál a szuperfoszfát, Thomas-salak, mézsnitrogén, sósav, kénsav, réz, higany, arzéntartalmú porok, nedves csúszószerke, réz-, kén-, arzén, bárium-klorid-, nikotintartalmú permetezőszerek, valamint a szénkéneg, strychnin, foszfor és mérgező gázok, petroleum, kátrány és kátránytermékek okozta mérgezéseket és ártalmakat fogadja el foglalkozási megbetegedéseknek.

A ragályos betegségeket az állatok ápolása, boncolása, nyuzása, az állati termékek feldolgozása alkalmával kapják meg a beteg állatokkal foglalkozók, a különféle műtrágyák és permetezőszerek okozta ártalmakat pedig azok elszórása és elpermetezése alkalmával beleégzés, szembe-szóródás, a kéz bőrének felmaradása, szennyezett kézzel való evés s így a gyomron keresztül mérgezés útján kapják meg a munkások.

A foglalkozási betegségeket mint kártalanítást alapul szolgáló

ártalmak, ugylátszik, ma még nem eléggé ismertek az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél biztosítottak és munkaadók körében

s így nem jelentenek be minden esetet. Csakis ez lehet a magyarázata annak, hogy például 1937-ben mindössze 59 bejelentett eset van feltüntetve, amiből 10 lépfene-fertőzés, 36 veszettség-fertőzés és 13 vegyszer- okozta károsodás volt.

Hogy mennyire nem terjedtek el még a köztudatban ezek a foglalkozási betegségeket, mutatja az is, hogy a múlt évben az egész országban nagymértékben dühöngő száj- és körömfájás ellenére, emberi szájfájást eddig egyet sem jelentettek be. Pedig többen is megkapták, csak nem tudták, hogy be lehet jelenteni.

A földmivelésügyi miniszter a múlt évben három újabb betegségfélét nyilvánított foglalkozási betegségeknek. a) Az első a **Bang-féle kór**, amit a fertőző elvetélésben szenvedő állatoktól kapnak meg a beteg állatok körül segédkezők. Mivel ez a betegség mindig nagyon súlyos és hosszú munkaképtelenséggel jár, mivel továbbá a nyugati államokban gyakori s így nálunk is bármikor jobban elterjedhet, ajánlatos volt már most felvenni.

b) A második a **gombás szőrtüsző megbetegedés**, amit hasonló megbetegedésben szenvedő állatoktól lehet kapni. Az ilyen esetekben annak bizonyítása is szükséges, hogy a megbetegedett egyén gondozására bízott állat valóban gombás szőrtüsző-gyulladásban szenvedett-e. Ezt a betegséget ugyanis nemcsak állattól lehet megkapni.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. AULITZKY OTTÓ** Budapest, VII. Dohány-uca 84. flaz. 2/a

Árak: Demijonnal ab Budapest
4 6 8 10 15 20
4*80 7*10 9*10 10*80 16* 21*20

Tanulmányos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

c) A harmadik az úgynevezett „toklászártalom”, mely elnevezés kizáróan cséplőgép mellett, a cséplési időnyben dolgozó munkások lábának ujjai közt, valamint a köldökén támadt gyulladásra, vagy tályogra vonatkozik.

Ezt a betegséget cséplőmunka közben a toklász, pelyva, törek, tarló, stb. huzamos ideig tartó izgató hatása idézi elő a lábujjak közének, vagy a köldöknek vékonyabb bőrén, ahol apró, gyakran észre sem vett folytonossági hiányokat okoz, amelyek keresztlül az említett helyek fertőződnek.

A toklászártalom tömeges előfordulásának főoka az, hogy a munkások testük, főleg lábuk ápolására általában kevés gondot fordítanak, pedig éppen az erősen szennyező cséplőmunka idején kellene a tisztálkodásra fokozottan ügyelniük. A védekezés szempontjából csakis az ajánlható, hogy a munkások a munka befejezése után

szappannal mindig alaposan megmosakodjanak, különösen gondot fordítva arra, hogy a lábujjaik közt s a köldökükön megtapadó vagy bőrbe hatolt toklász-darabkákat eltávolítsák.

Ha fájdalmat, bőrpírosodást találnak e helyeken, haladéktalanul forduljanak orvoshoz.

A NYERS FAGGYU ELADÁSI ÁRA

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa rendelete szerint a nyers-faggyu legmagasabb eladási ára az egész országban a következő:

I. osztályu, amelyből 80% olvasztott faggyu termelhető ki, kg-ként 1.10 P; II. osztályu (75%) 1.04 P; III. osztályu (70%) 0.97 P; IV. osztályu (60%) 0.77 P; V. osztályu (60%-nál kevesebb) 0.55 P.

Szabadságot kapnak a bevonult dohánykertészek

A honvédelmi miniszter rendelkezése értelmében a katonai szolgálatra bevonult dohánykertészek a dohánnyterési munkálatok elvégzésére az augusztus 1-től szeptember 15-ig terjedő időben háromheti szabadságot kaphatnak. Azoknak a dohánykertészeknek, akik már aratási szabadság címén háromheti szabadságban részesültek, erre a szabadságra nincs igényük. Azok a dohánykertészek azonban, akik három hétnél kevesebb aratási szabadságot kaptak, dohánnyterési munkálatokra még kaphatnak szabadságot. A szabadságot igénybevenni akaró dohánykertészek a községi előjáróság igazolványával kötelesek igazolni, hogy szerződött dohánykertészek, továbbá, hogy a dohánnyterés megkezdésének időpontja bekövetkezett. A dohánykertészek a községi előjáróság bizonyítványa alapján az illetékes katonai parancsnokságuknál kérhetik a szabadság engedélyezését.

Uj és használt **írógépek!**
Régiék becserelése. **UJAK 24 havi részletre is.**
Nagy Károly és Vasváry Miklósnál
Budapest, V., Nádor-u 30. sz.
Telefon: 12-62-43.

A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MUNKÁSOKHOZ!

Emlékezzünk az első magyar királyra!

Olvasóink bizonyára emlékeznek rá, hogy azok a munkások, akik az előző években Németországban dolgoztak, lélekbeli jövő ünnepségekkel hódoltak augusztus 20-án Szent István királyunk fenkölt emlékezetének. Ezek a hazától távol rendezett kis ünnepségek egytől-egyig arról tettek bizonyosságot, hogy idegenbe szakadt véreink szívükkel, lelkükkel nem távolodtak el a nagy magyar családtól és velünk együtt ünnepelték meg ezt a szép és magasztos ünnepet.

Felhívjuk annak a néhány száz magyar testvérünknek figyelmét, akik az idén kijutottak Németországba,

ne feledkezzenek meg nagy királyunk napjáról, különösen az idén,

amikor husz éves keserves megpróbáltatása nyomán végre egyre erősebb a remény, hogy újból hatalmas lépést teszünk Szent István Birodalmának ezeréves határa és igazunk érvényesülése felé.

Természetesen nem gondolunk semmiféle nagy, költséges, vagy külsőséges ünnepségre; ha ezen a napon összeülnek az egyes csoportok tagjai egy sajátmaguk által elkészített nemzetiszínű zászló alatt és komolyan elbeszélgetnek a szent királyról, az ezeréves hazáról, eléneklik a Himnuszt és a Magyar Hiszekegyet, már lényegileg eleget is tettek annak a kötelességnek, amelyről bizonyára egyetlen igaz magyar testvérünk sem feledkezik meg. Nagyon örülnénk, ha

azután munkátestvéreink néhány sorban beszámolnának róla, hogyan ünnepelték meg a nagy Német Birodalomban Szent István király emlékét.

Munkátestvéreinknek további erőt és kitartást kíván az

ORSZÁGOS GAZDASÁGI MUNKAKÖZVETÍTŐ IRODA
(M. kir. Földmivelségi Minisztérium)

ÜZENETEINK:

Klimo Julika és társai, Gerbstedt: Megindítottuk lapunkat címükre. — **Vitéz Balogh Márton, Leppin:** A lapokat július hó 18-ától az Önök régi címére (Godenzwege, Stargard) küldöttük; mostantól kezdve új

munkahelyükre küldjük; mivel azt írja, hogy még egy példányt sem kaptak, néhányat pótlólag megküldünk a külön füzetben levő „Tudnivalók”-kal együtt. — **Irimiás Mózes, Blankensee:** A „Vasárnap”-ot július hó 18-ától küldjük Önöknek. Valószínűleg a német cenzura miatt kapják meg elkésve.

Megállapították az árpa-árakat

A buza, rozs és zab árának rendeleti uton történt megállapítása után az árkormánybiztos két rendeletet adott ki, amelyekkel szabályozza az új árpa- és lisztárakat. A rendelet a hivatalos lap augusztus 4-iki számában jelent meg.

Az árpa legmagasabb árát megállapító rendelet szerint a középminőségű takarmányárpa legmagasabb termelői ára mázsánként 19 pengő, a legalább 65—66 kg fajsúlyú elsőrendű takarmányárpa legmagasabb termelői ára 20 pengő, a kizárólag hántolásra és kávé előállítására szolgáló, legalább 78 kg fajsúlyú ipari árpa legmagasabb termelői ára 22 pengő. A rendelet a sörárpa legmagasabb termelői árát 24, az elsőrendű sörárpa legmagasabb árát 25, a kiváló sörárpa legmagasabb termelői árát pedig 26 pengőben állapítja meg. A kopasz árpa tekintetében a szabad forgalomban kialakult árak irányadók. A kereskedők a megállapított

árakhoz legfeljebb 25 fillér kereskedői ártöbbletet számíthatnak.

Az árkormánybiztos második rendelete az új lisztárakat szabályozza és kimondja, hogy a fehér lisztek 1939 augusztus 26-iki árát a malmok métermázsánként legfeljebb 5.6 pengővel emelhetik; a buzakenyérliszt ára pedig minden malomban mázsánként 2.20 pengővel lehet magasabb a 4-es buzalisztre 1939 augusztus 26-án fennálló áránál. Az egyéb örlemények, takarmányliszt és korpa ára minden malomnál 3 pengővel emelhető mázsánként. A sötét buzaliszt legmagasabb ára 7 pengővel alacsonyabb a buzakenyérliszt most megállapított áránál. A malmok rozsörleményeinek ára a termésértékesítési rendeletben meghatározott rozsárak alapján állapítandók meg, a költségek hozzászámításával. A buza- és rozsörlemények ára a buza és a rozs havi áremelkedésének megfelelő összeggel emelkedik havonta.

ASSZONYROVAT

Hogyan főzzük a szilvalekvárt eladásra?

Az elmúlt évi hatalmas szilvatermésünknek nagy része ment kárba azért, mert későn eszméltek rá, hogy ezt a finom gyümölcsöt lekvár- vagy aszalványként kitűnően lehetne értékesíteni, amit pedig elkészítettek, sok esetben nem felelt meg a kereskedelmi áru követelményeinek, mert a feldolgozáshoz nem értettek kellőképpen háziasszonyaink. Okulva a sajnálatos tapasztalaton, a m. kir. földmivelségi minisztérium külön kiadványban ismerteti a szilvalekvár házi elkészítési módját, hogy ez az értékes gyümölcsünk veszendőbe ne menjen.

A legizletesebb, cukor nélkül besürithető, tartós gyümölcsíz a magvaváló besztercei szilvából készíthető. Erre a célra teljesen beérett, már ráncosodni kezdő szilva a legalkalmasabb, amelyet célszerű előbb szárász, szellős, lehetőleg napos helyen ponyvákra kitergetve szikkasztani, mert így a szilva husának besüritése rövidebb ideig tart. Fontos, hogy a szilvát épen, tisztán szedjük le, miért is ajánlatos a gyümölcsöt a fa alá terített ponyvára rázni, így nem kell megmosni és nem vízzünk felesleges vizet a főzőüstbe.

A jól beérett, szikkasztással utóérlelt szilvát magvazni kell. Hogy ezt a hosszadalmas munkát egyszerűsítsük, célszerűbb a szilvát előfőzni, áttörni s az így magvától különválasztott gyümölcshust besüriteni. Evégből a szilvát az üstben elhelyezve, kissé megzuzzuk, hogy levet eressen és addig főzzük, míg a héja összezsugorodik, a husa a magtól elválk és forni kezd. Az üstbe kezdetben kevés szilvát tegyünk, csak amikor már levet eresztett, töltsük fel annyira, hogy még kavarni lehessen.

A jól átfőzött szilvát drótszövetű rostán áttörjük, hogy a magjától megszabadítsuk. A felfőzött szilvát az előfőző-üstből merőkanállal öntsük a rostára olyképpen, hogy mindig alulról a sűrűjét szedjük. Ha az üst félig kiürült, emeljük le a katlanról, mert a magja lemerül és könnyen kozmásodik. A jól szétfőzött szilva, különösen forrón, fakanállal könnyen átdörzsölhető a rostán.

A besüritést legszaporábban lapos, nagyfelületű üstökben végezhetjük, egyenletes keverés és tüzelés mellett. Ha túlerősen fűtünk, vagy nem egyenletesen keverjük a gyümölcsöt, a főzésben levő anyag nem minden részében melegszik fel egyformán és a gyümölcshus odaég. Szokás az üstöt a feltöltés előtt étolajjal gyengén kikenni, így az olaj egyenletesebbé teszi a fűtőfelületet.

Magyar konyha

Zöldbablevés. Egy kg megtisztított és felvágott zöldbabot másfél liter vízbe feltéve, puhára főzzük. 4 dkg zsír, 7 rkg lisztből készült zsemlyeszínű rántásba kevés összevágott vöröshagymát, kevéshegynyi pros paprikát téve, hideg vízzel felöntve, a levest berántjuk, aztán még kevés összevágott petrezselyemzöldjét hozzáadva, jól átfőzzük. 1 kanál ecettel és 1 kockacukorral ízesítjük. Tálaláskor egy kanál tejfölt adunk hozzá.

Reteklevés. Három-négy darab közep-nagyságu retek egy liter vízben puhára főzzük; majd vöröshagymás paprikás mártással berántva, tejfellel tálaljuk. (Beküldte Goldhammer Hilda, Budapestről.)

Lecsós juhus. Fedő alatt párolt, piros paprikával megszórt hagymára zöld paprikaszleteket szórunk. Erre szele-

telt paradicsomsort helyezünk és végül 60 dkg előkészített, felvagdalt, kőmény-maggal megszórt, sózott juhust. Ezt folytatjuk, míg az anyag tart. Kevés víz hozzáadásával lassu tűznél, időnként megrázogatva főzzük, míg a hus megpuhul.

Rakott metélt. 60 deka lisztből tésztát gyurunk, metéltre vágjuk és kifőzve, forró zsírba szedjük. Nagyobb lábast hideg zsírral kikenjük, morzsával meghintjük és a kifőtt tésztát felét beleteszünk rá egy ujnyi vastagon szilvalekvárt kenünk, aztán a tésztát másik felét. Meleg sütőben ropogásra sütjük. Tálra borítva, a tetejét porcukorral meghintjük.

Rendelet az olajosmagvak bejelentéséről

A Budapesti Közlöny (hivatalos lap) augusztus 3-iki száma közli az iparügyi miniszternek az olajos magvakra és az azokból előállított olajokra vonatkozó két rendeletét. Az egyik rendelet az öt métermázsát meghaladó már meglévő, lenmag-, napraforgómag-, repcemag-, szójabab- és tökmagkészleteknek nyolc nap alatt az ipari anyaggyártózkodás olaj- és zsiradékkipari bizottságához (Budapest, V., Zrinyi-utca 12.) való bejelentését rendeli és e készletek igénybevételére ad lehetőséget.

A másik rendelet az olajosmagvak és az azokból előállított olajok forgalmát szabályozza, nagy részben a múlt évben kiadott rendeletben foglaltakhoz hasonlóan. Leglényegesebb újítása a rendeletnek az, hogy olajos magot általában csak a Futura vásárolhat, rajta kívül csak az, akinek ilyen magvak vásárlására az olaj- és zsiradékkipari bizottság engedélyt ad. Lényeges új rendelkezése a rendeletnek az is, hogy olajos magnak bérben való feldolgozását (vámütését) csak olyan olajütők vállalhatják el, amelyek arra engedélyt kaptak s ezek is csak akkor, ha a megrendelő községi előljárási bizonyítvánnyal igazolja, hogy az olajos mag saját termése és az abból előállított olaj saját háztartása, vagy gazdasága szükségletét meg nem haladja.

MUNKÁT KERES:

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) nyilvántartása szerint az alábbi mezőgazdasági munkások és cselédek keresnek munkaalkalmat:

- 75 I. osztályú (férfi) és 75 II. (nő) munkás őszi gazdasági munkákat keres (répaszedés, tengeritörés, stb.). Munkavállalkozójuk: Kovács József, Pusztaderics, up. Tófej (Zala vm.).
- Vizsikár István (Ohaj, 155. sz. Nyitra-Pozsony), konvencióc cselédnek elszereződne; 40 éves, nős, 2 gyermek apja (13 és 8 évesek), gépész — 3. Dombai Ferenc (Budapest, VIII., Kisfaludy-u. 32., f. 4.) gépész a cséplés tartamára cséplőgép mellé elhelyezkedést keres.

MUNKÁT KAP:

Kadlecik Pál (Aka, up. Bakonysárkány (Veszprém vm.), 20—30 év közötti, lovakkal bántni tudó, gazdasági munkákhoz értő legényt, vagy özegeyembert keres. — Kertészbojtárt keres: Baumgarten Ignác gazdasága, Mende (Pest vm.).

Jó hangszereken játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos hírl hangszerelepen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

Az 1891-ben alakult

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

ellátja a mezőgazdaságot mindennemű mezőgazdasági áruval és értékesíti az összes terményeit és termelvényeit.

Budapest, V., Alkotmány-u. 29. szám — Telefon: 127-388.

GAZDATUDOMÁNY

A szőlő nyári ellenségei

A rovarok körül júliusban megjelenik a szőlőmoly második nemzedéke. Irthatjuk úgy, hogy a perméltébe keverünk 20—25 deka Urania-zöldet és a hónap közepén ezzel permetezzünk.

A firkálóbogár ellen leghelyesebb védekezés a fürtök táját arzóval permetezni.

A filoxera a nyári szárazságban nagy arányban terjed. Ezt szénkénegezéssel akadályozzuk meg. Ha a talaj nagyon cserpez, repedezett, várjunk be egy jótékony, gyenge esőt, hogy a szénkénegezőgázok a repedéseken át el ne illanjanak. Egyébként a gyéritést a nyár folyamán egészen az éréseig kell folytatni.

A peronoszporának a nedves időjárás nagyon kedvez s azért inkább gyakrabban, ha gyengébb oldattal is, de permetezzünk.

Ha a lisztharmat a vesszőkön mutatkozik, azonnal lépünk fel ellene és ne várjuk meg, míg a fürtöket is ellepi. Fogjunk hozzá mielőbb a rézkénporozáshoz! Ha ezzel késünk, nemcsak a lisztharmat okoz több kárt, hanem késői porozás után a szüretkor is rézkénporosak lesznek a fürtök. Így majd szükség lesz a must lenyálkázására.

Ha netalán jégverés érne szőlőket, azonnal permetezzünk a szőlőben, mert a jég által létesített sebhelyek nyitott kaput képeznek a peronoszpora gombacsirái részére.

A felfuvódás orvoslása

A kérődzők a tulfiatal és nedves, vagy a bemelegedett, fonyadt zöldtakarmányoktól, nem ritkán azonban a deres, fagyott, rothadó gumóktól, a deres zöld vetések legelésétől felfuvódnak. A nyelősőben megakadt burgonya, répakorona, alma is felfuvódást okozhat.

A felfuvódott jószág hasfala feltűnően feszes, különösen pedig a bal horpasz tájéka felpuposodó. A bendő- és bélmozgás, nem különben a kérődzés szünetel. A lélegzés nehezített, mert a tüdőket is nyomja a felfuvódott bendő. Ha a bendő gázait az állatból ki nem vezetjük, akkor 1—2 óra alatt az megfulladhat.

A segítség egyik módszere a felkantározás, azaz szalmakötél bevezetése az állcsontok közé és megkötése a tarkón. Ha így a nyelvet ki-kihuzogatjuk, a felfuvódott jószág bőfőgs útján ki-kilöki a bendőben felhalmozódott gázokat. Célszerű még a jószágot hegyre felfelé vezetni s közben dagasztani, vagy hideg vízzel öntözni a bendőtájékat. Ha vastag gumicsövet (gyomorszondát) vezetünk le a nyelősővön át a bendőbe, ezen át is távozhatnak gázok abban az esetben, ha nincs telve a bendő takarmánnyal. Végső esetben a bendőszuráshoz folyamodunk. A bal horpaszba betaszítjuk a szurcsapot; ha a szurcsap törét azután kihuzzuk, a benne hagyott hüvely a gázok távozására alkalmat szolgáltat. Ha nincs kéznél szurcsap, közönséges késsel is nyithatunk rést a bendő falán.

Hány százalékos legyen a bordói lé?

Egyrészt erősnek kell lenni a hatásnak, hogy a buján fejlődő peronoszporát is elpusztítsa, másrészt nem töményebbnek, mint amennyi erre képes, mert hiszen ez a rézgálic pazarlását jelentené. Pedig ebben most nem dushalkodunk.

Pontos kísérletek útján megállapítást nyert, hogy a gomba elpusztítására vízben oldva igen csekély rézmennyiség elegendő. Bebizonyult, hogy 1, vagy 10 százalékos lé csaknem teljesen ugyanazt az eredményt szolgáltatja, tehát az erősebb lé hasz-

nálata egyáltalában nem indokolt. Már az 1/4 százalékos bordói lé is bőségesen tartalmaz annyi rezet, ami a gomba elpusztítására elegendő. Ez azonban nem tapad elég jól, sőt esős időben még a 1/2 százalékos lé tapadása sem tökéletes, ezzel szemben az 1 százalékos lé e tekintetben is kifogástalan.

A bordói lé tapadását hektoliterenként 1 liter friss tej hozzáadása fokozza. A tej megakadályozza a csapadék összeturósodását és a lé hatása a finom csapadék révén fokozódik.

Fontos, hogy a lé jól legyen közbömbösítve, különben a fürtök perzselés következtében pusztulnak el.

A méhész nyári teendői

Nyáron a méhesben a lerajzott méhcsaládokat vizsgáljuk át. Ahol anyátlanságot látunk, azt anyásítással azonnal szüntessük meg. A rajoknál kellő építményekről állandóan gondoskodjunk. Fokozottabb mértékben figyeljük a méhcsaládok egészségi állapotát. Meleg időben ugyanis a méhek fertőző álcárothadása könnyen elhatalmasodik. Ha valaki méheinel bizonyos kóros elváltozást vesz észre, de orvosserét nem ismeri, küldjön a beteg keretből egy tenyérnyi lépdarabot a gödöllői m. kir. méhészeti gazdaság laboratóriumába. Itt a baj megállapítását díjtalanul elvégzik s az eredményről a beküldött értesítik.

Készítsük elő méhállományunkat a vándorlásra. Vándoroltatással biztosítjuk a lehetőségét annak, hogy a családokat oda szállítsuk, ahol a méhek számára jó gyűjtési lehetőség nyílik. A méhlegelőt adó gazdának ez kárt nem jelent, hiszen a virágokból csak a különben elpusztuló nektárt viszik el a méhek. A méhjárásból azonban közvetlenül is nagy haszon éri a méhlegelő gazdáját, mert a sok méh által megtermékenyített virágok révén minden növénye több magot fog teremni. Sok méh, nagy méhjárás mindig bő magtermést jelent. Más országban a méhészeknek fizetnek azért, hogy méheikkel el ne kerüljék a magtermesztéssel foglalkozó gazdák vidékét.

A sertésbizlalás elvei

A hizlalás jövedelmezőségének biztosítása érdekében úgy válasszuk ki a hizlóanyagot, hogy azok a kivánt, darabonként, legalább 150 kg-os élcsulyt minél rövidebb idő alatt ériék el. Eppen ez készlet sok gazdát arra, hogy áttérjen az ugynevezett gyors- vagy expresszhizlalásra. Amíg azonban a gyorsbizlalás a korán fejlődő hussertéseknél minden nehézség nélkül keresztülvihető, addig a mangalica bizonyos egyedeinél nehézségek állanak elő. Csak azok a mangalica-malacok alkalmasak a gyorsbizlalásra, melyek a szoptatási idő alatt kifogástalan takarmányozásban részesültek s így az elválasztás idejére, 10—11 hetes korukra, elérték legalább a 15—16 kg súlyt. A rosszul fejlett mangalica-malacok, tapasztalás szerint, nem bírják a bőséges takarmányozást, lezsugorodnak, fejlődésükben visszacsúsznak, sőt könnyen el is pusztulnak.

Még mindig nagyon sok gazda él abban a téves hitben, hogy a hizlalás eredménye tisztán az állat helyes vagy helytelen takarmányozásán múlik. Az kétségtelen, hogy a takarmányozás fontos feltétele a hizlalásnak; ez azonban még korántsem minden, mert a megfelelő életfeltételek: a levegő, a jó fekvőhely, az etetések idejének pontos betartása, a jó ivóvíz, éppen olyan fontos előfeltétele a hizlalásnak, mint a tisztaság vagy a megfelelő bányászmód. Az pedig kétségtelen, hogy minél jobban sikerül a hizlók életfeltételeit kielégíteni, annál gyorsabban és általában annál kisebb hizlalási költség mellett állíthatjuk elő a legkivánatosabb hizlalási végsúlyt.

HIREK

DAL

*Kint a pusztán szeretnék én lakni,
A világot el nem tudnám hagyni!
Szántók-veték, a földet művelem;
Van ami kell, boldog az életem.*

*Kedves asszony az én édes párom!
Ömellőle sehová se vágyom.
Ha megölel gömbölyű karjával:
Nem törődöm a világ bajával!*

FURKA ANDRÁS (Dévaványa)

Remény- és örömtüzek a Balaton partján. A Balatoni Egyesületek Szövetsége Magyarország ezeréves határainak visszaállításába vetett törhetetlen reménye jeléül a Balaton partjain Szent István napjának előestéjén remény- és örömtüzeket gyújt. A remény- és örömtüzek gyújtását és a partmenti házak ablakainak kivilágítását megelőzően a nagy gyász jeléül, amelyet hazánk megcsonkítása miatt érzünk, este 8 óra 20 perctől fél 9 óráig az összes fények kialszanak. A kivilágításra a jelt a tihanyi apátság templomának fél 9-kor történő megvilágítása adja meg. A remény- és örömtüzek negyedóra hosszat égnek.

Országzászlóavatás Csanádpalotán. Csanádpalotán fényes keretek között, közel 5000 főnyi közönség részvételével avatták fel az országzászlót. Az ünnepségen megjelentek: Fejér Miklós főispán, az összes hatóságok képviselői, számos vidéki küldöttség és a honvédség különböző alakulatai.

Nem szabad romlandó élelmiszert tábori postacsomagban küldeni. A postavezérgazgatóság felhívja a nagyközönség figyelmét, hogy tábori postacsomagban — a meleg időjárásra való tekintettel — romló tartalmu élelmiszert (nyers, főtt és sült húst, friss gyümölcsöt, stb.) küldeni nem szabad.

Emléktáblákkal jelölik meg az árvizkárosultak új házait. Vitéz Bonczos Miklós dr. belügyi államtitkár, az árvízvédelem országos kormánybiztosának terve szerint, emléktáblával jelölik meg a kormány és a társadalom áldozatkészségéből épült új házakat. Az emléktáblák kivitelezésére a pécsi Zsolnay-gyár is ajánlatot tett s két tervet küldött meg Bonczos államtitkárnak. Az emléktáblák ügyében a közeli napokban megtörténik a döntés.

Közel ezer házat döntött össze a földrengés Törökországban. A múlt heti törökországi földrengéssel kapcsolatban kibocsátott hivatalos jelentés szerint 234 halottat és 180 súlyos sebesülteket követelt meg a szerencsétlenség. A földlökések következtében pedig 924 ház dőlt össze.

Rendelet a szappangyártásról. A Budapesti Közlöny (hivatalos lap) augusztus 4-iki számában megjelent az iparügyi miniszter rendelete a szappangyártáshoz szükséges zsíradékok felhasználásának és forgalmának korlátozásáról. A rendelet értelmében kókuszolajat, valamint mindennemű keményített növényi olajat mosószappan, kenőszappan és mosószert gyártásához legalább 82 százalékos szabad-zsírsavat tartalmazó megbontott állapotban szabad csak felhasználni. Hideg és félmeleg uton, azaz főzés nélkül keveréssel történő szappangyártáshoz — a borotvaszappangyártás kivételével — kókuszolajat, továbbá mindennemű keményített növényi olajat legalább 82 százalékos szabad-zsírsavat tartalmazó megbontott állapotban szabad csak felhasználni.

Az árvizi gyűjtés eredménye. Az árvizkárosultak rombadólt házainak ujjaépítésére társadalmi gyűjtésből augusztus hó 3-ig befolyt 4,798.070 pengő 01 fillér. A felajánlott, de még be nem fizetett készpénzadományok összege 257.000 pengő, a természetbeni gyűjtéseké pedig 274.000 pengő. A gyűjtés eredménye összesen 5,329.070 pengő 01 fillér.

Atilla címen szépirodalmi és művészeti havi folyóirat jelent meg, mely célul tűzte ki az ősiség ápolását és a magyar jövő építését. A lap augusztus elsőjé száma Baross Endre dr. országgyűlési képviselő főszerkesztőtől, vitéz Mérey László altábornagytól, özv. Haldos Gyuláné koronabrezredesnéétől, Máté-Török Gyula ny. testőrezredesétől, Murgács Kálmán zeneszerzőtől, Széll Erzsébet, Öbey Irén, stb. íróktól, Csizmadia Sándor szerkesztőtől hoz cikkeket és verseket. Előfizetési díja egy évre 5 P, félévre 3 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Komádi, Bihar m. Csekk számlaszám: 47.258. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

Az újpesti piacokról kitiltották a zsidó árusokat. Endre László, Pestvármegye alispánja, Újpest város polgármesteri hivatalához leiratot intézett, melyben utasította a polgármestert, hogy az újpesti piacokon árusító zsidó kereskedők helyfoglalási engedélyét azonnal vonja be. A polgármester a leirat vétele után haladéktalanul intézkedett és augusztus 5-től kezdve megszűnt a zsidó piaci kereskedők árusítási joga.

Egy százéves obsitos katona halála Zalában. Bolla László földmives a zalaegerszegi Ormándlak községben százéves korában meghalt. Obsitos katona volt és a legutóbbi időkig minden orvosi kezelés nélkül a legjobb egészségnek örvendett. Gyakran bejárt a zalaegerszegi alispáni és főszolgabírói hivatalba, de mindig gyalogszerrel tette meg az utat. Az autóval és vasutal sohasem tudott megbarátkozni. Több gyermeke, harminc unokája és dedunokája gyászolja.

Három napig hullott a hó a predeáli szorosban. Az Erdély határán levő predeáli szorosban az elmúlt héten három napig szakadatlanul hullott a hó. A hegyeket magas hótakaró borította és a hőmérő minus 7 fok Celsiusot mutatott.

Lezuhant egy katonai repülőgép. Augusztus 2-án délután 5 órakor Ungvár közelében egy katonai repülőgép gyakorlatozás közben lezuhant. A gép pilótája, vitéz Gagyó Pál őrmester súlyosan megsérült, kísérője, Bach Ottó dr. karpaszományos hadapródtüzemester életét veszítette.

Egy kilencéves kisfiu hőstette. Szokatlan bátorságról és lélekjelenlétről tett tanúságot az égermenti Breschanból való Korinek Szidóniusz 9 éves iskolásfiu. Az Eger folyón egy ötéves kisgyermek anyja felügyelete alatt egy kikötött csónakban játszadozott. A csónak váratlanul megbillent és az ötéves gyermek egyensúlyát veszítve a folyóba esett. Anyja segítségére sietett, de szintén elmerült a folyóban, amely itt nagyon mély volt. Az esetnek szemtanuja volt a kilencéves Korinek. Felöltöttek is dicséretére való lélekjelenléttel és bátorsággal beugrott a csónakba és előbb a gyermeket huzta ki a vízből, majd az anyát is besegítette a csónakba.

Agyoncsiptek a méhek több kecskét. Perg közelében (Ausztiria) megvadult méhek rajai ellepték a kerítéshez kötött kecskéket. A kecskék kétségbeesetten védekeztek, de a méhek oly alapos munkát végeztek, hogy mire a falubeliek az állatokat meg tudták szabadítani kintóiktól, a kecskék nagy része már kimúlt.

SPORTHIREK

Az esti labdarugótorna, amelyet nappali fényárban az Elektromos rendez Szendy polgármester Szent István-kupájáért, a Kispest és Csepel mérkőzésével indult meg. 2:1 arányban a Kispest győzött.

A MAC Hősök emlékversenyén pompás küzdelmek voltak. Kimagasló eredmények: magasugrás: Gáspár MÁVAG 1.86 m., 110 m. gátfutás: Hidas BLE 15.2 mp., rudugrás: Zsuffka MAC 4 m és díszkosvetés: Kulitzky BBTE 48.23 m. A nagy stafétában (15x400 m) erős harc volt a MAC és UTE között. A győztes MAC ideje 13 p. 25.4 mp.

A magyar-olasz tennismérkőzésen Viareggióban, az olaszok győztek 5:1 arányban.

A magyar kerékpárosok Nürnbergben nem tudtak eredményesen szerepelni. A verseny mind a négy számban a németek győztek.

Hosszútávuszt rendezett a MUE Budapest és Ersci között, harminc km-es távon. Győzött Hubai ETC 3 ó. 23 p. 30 mp. Páhok MTK 5 mp-el maradt mögötte.

A berlini Wannseen a magyar-német vitorlázóversenyt a német Schönbrod nyerte meg. A második futamban a magyar hajó verseny közben feladta a küzdelmet.

TANÁCSADO

Kérdés: Községi háztelken kuthoz vezető ut szolgálma megillet-e engem? (E. L., Békéscsaba.) — **Felelet:** Kérdésére csak az ügy részletes ismeretében és helyszíni szemle alapján tudnánk választ adni. A kérdés eldöntése a járásbírósg hatáskörébe tartozik.

F. I., Kisnyír. Bevált gypjumosási eljárás a következő: A szennyes gypjut 24 óráig vízben kell áztatni. Azután 6 edényben (teknő, sajtár) kerül a gypju mosásra. 1. edény 40°C-os víz 3% ammoniákszóda-tartalommal; 2. edény 40°C-os víz 1½% ammoniákszóda-tartalommal; 3. edény 40°C-os víz 1% ammoniákszóda-tartalommal; 4. edény meleg tiszta víz; 5. edény hideg tiszta víz; 6. edény hideg tiszta víz. Mind-egyik edényben 1 percig van a gypju mosás alatt.

TALÁLJA KI!

PÓTLÓREJTVÉNY

- üz — ll
- z — él
- aj — k
- r — ár
- aj

A Találja ki! megfejtését a 35-ik számban tesszük közzé. A levelezőlapra írt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésze érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek be, előfizetőtáborunk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A 29-ik számban közzét Találja ki! megfejtése:

TENGELYHATALMAK

Beküldte huszonhárom olvasónk. Jutalomkönyvet nyert Scheicher József (Gyula) és Zoltán Márton (Felsőgalla).

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 drb egykoronás 50 fillér; kétkoronás 100 fillér; ötkoronás 2 pengő 50 fillér; régi egyforintos 1 pengő 30 fillér. 14 karátos tömörarany grammonként 5 pengő.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia ékszerésznél, Bpest, II. Olasz fasor 35.(saját ház)

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oá. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

Augusztus 11., vasárnap: Somogybükösd bucsu, kirakóvásár. — **Augusztus 12., hétfő:** Cece oák. Debrecen o. ló- és marhavásár. Esztergom oák. Kalocsa oá. Kaposmérő oák. Kerta oák. Komárom oák. Magyarkeszi oák. Mándok oák. Mezőcsát oá. Nágocs oák. Nagybjom oák. Nagykapornak oák. Nova oák. Pécsvárad oák. Putnok oák. Rajka oák. Sárosd oák. Siklós oák. Tarcsl oák. Tiszpalkonya oák. Vái oá. — **Augusztus 13., kedd.** Bajna oák. Debrecen o. ló- és marhavásár, ipari és kereskedelmi kirakóvásár. Esztergom oák. Gönc oák. Kalocsa ok. Kerkaszentmiklós oák. Kiskunfélegyháza oák. Mihályi oák. Nagycsed oák. Regöly oák. Siklós oá. Solt oá. Soltvadkert oák. Vái ok. Zalaegerszeg hák. — **Augusztus 14., szerda.** Bajna oák. Balmazújváros oák. Bólapátfalva oák. Bogdása oák. Csapod oák. Debrecen o. ipari és kereskedelmi kirakóvásár. Esztergom oák. Jászberény oák. Nagykönyöi oák. Siklós ok. Solt ok. Székesfehérvár oák. — **Augusztus 15., csütörtök.** Csákvány bucsuvásár kirakóvásárral. Keszthely oák. Kisbér oák. Márlagyud bucsuval kapcsolatos ok. Sári bucsu kirakóvásár. Szigetvár községhez tartozó Turbék bucsujáráhely o. jellegű kirakó bucsuvásár. — **Augusztus 16., péntek.** Csenger oák. Kercseliget oák. Nagyatád oák. Nagyrápos oák. Szabadszentkirály oák. Szerencs oák. Vásárosmiske oák. — **Augusztus 17., szombat.** Endrőd oák. Kisláng oák. Kővágóörs oák. Makó oá. Szegvár oá.

A törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határnapját közzéteszi, által indokolt esetben kivételesen áthelyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a közölt adatokban tehát kivételesen tozások történhetnek.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, VIII. 11.

8: Ébresztő. Szózat. Hanglemezek. 8.45: Hírek. 10: Református, 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.20: Időjelzés, időjárás. 12.30: Hangversenyzenekar. 13: „Látogatás a sárréti Csór községből bevonultak családjaiknál.” 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: 1. Sulyik Tivadar dr.: „Legelő és állattenyésztés.” 2. Kadocs Gyula dr.: „Védekezés a gabonafutrinka ellen.” 15.45: Jazz. 16.30: Közművelődési előadás. 17: Hírek. 17.15: „Dani bá.” 17.30: Zongora. 17.55: Felolvasás, versek. 18.30: Magyar nóták. 19.15: Hírek. 19.25: Táncelemezek. 19.45: Sporteredmények. 20: Cimbalom. 20.15: „Vihorka legendája.” Hangjáték. 21.40: Hírek, időjárás. 22.10: Cigányzene. 23.20: Hanglemezek. 00.05: Hírek.

Rendszeres hetiköznapi műsorszámok

6.45: Torna, hírek, hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Felolvasás. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangzó, időjárás. 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés, időjárás. 14.30: Hírek. 14.45: Műsorismertetés. 15: Árfolyamok, piaci árak. 16.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 19.15: Hírek. 21.40: Hírek, időjárás. 0.05: Hírek.

HÉTFŐ, VIII. 12.

12.10: Hegedű. 12.55: Ének. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diáktélióra. 17.15: Katonazene. 17.40: Légrédei mi előadás. 18.20: Felolvasás. 18.50: Énekegyüttes. 19.25: Előadás cigánykísérettel. 20.10: Zenekar. 22.10: Jazz. 23.25: Cigányzene.

KEDD, VIII. 13.

12.10: Balalajka-zenekar. 13: Szalonzene. 16.15: Egészségügyi előadás. 17.15: Cigányzene. 18: Dr. vitéz Darányi Béla: „A természetkeletés új rendje.” 18.25: Hanglemez. 18.45: Előadás. 19.25: Előadás. 20.05: Hegedű. 20.30: Hangképek. 21.20: Tangoharmonika-hármas. 22.10: Cigányzene. 23.20: Táncelemez.

SZERDA, VIII. 14.

12.10: Hanglemezek. 13.30: Cigányzene. 16.15: Élelmészeti előadás. 17.15: Gordonka. 17.40: Előadás a nyugati hadszíntérről. 17.55: Hanglemezek. 18.20: Meteorológiai előadás az idei szokatlan nyárról. 18.50: Előadás. 19.25: Szalonzene. 20.15: Előadást. 20.45: „Táncoló Balaton.” 22.10: „Éneklő Balaton.” 23.20: Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, VIII. 15.

8: Ébresztő. Szózat. Hanglemezek. 8.45: Hírek. 10: Róm. kath., 11.15: Görög kath. istentisztelet. 12.20: Időjelzés, időjárás. 12.30: Operaházi zenekar. 13.45: Hírek. 14: Cigányzene. 15: Bábjáték-közvetítés. 15.45: Szalonzene. 16.30: Előadás. 17: Hírek. 17.15: Hanglemezek. 18.10: Előadás. 18.40: Szalonzene. 19.15: Hírek. 19.45: Sporteredmények. 20: Hangképek a Balatonról. 21.40: Hírek. 22.10: Cigányzene. 23.25: Táncelemezek. 00.05: Hírek.

PÉNTEK, VIII. 16.

12.10: Cigányzene. 13.30: Katonazene. 16.15: Előadás. 17.15: Színharmónika. 17.30: Helyszíni riport Párisról. 17.45: Szalonzene. 18.10: Sportközlemények. 19: Cigányzene. 19.45: Csevegés. 20: Két kamaraopera. 22.10: Jazz. 23.20: Cigányzene.

SZOMBAT, VIII. 17.

12.10: Postászenekar. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Ifjúsági rádió. 17.15: Magyar nóták. 18: Rádió műszaki előadás. 18.30: Táncmuzsika a XVII. században. 19.25: Kültügyi negyedóra. 19.40: Látogatás az első sportrepülő-gépgyárban. 20.05: A „Sárgarigóférek” előadásának közvetítése. 21.15: Hírek. 23.30: Cigányzene.

Budapest II.

Budapest, II. Kedden, VIII. 13-án. 18.25: Mezőgazdasági félóra; szombaton, VIII. 17-én, 18.25: Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárupiac. Buza 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25, rozs pestvidéki 16.60—16.85, más származású 16.80—17.05, sörárpa kivételesen 26, Ia 25, sörárpa 24. I. árpa 18.60—18.85, I. árpa km. 18.10—18.35, Korpa 14.00—15.10 P 100 kg-ként.

Abraktakarmányiac. Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 14.50, napraforgópogácsa 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, repcepogácsa 16.50, szárított répaszelet 18.25, rozskorpa 14.50, melász 10, haliszt 45 P mm-ként.

Vetőmagvak. Kék mák 150—155, borsó új, sterilizált, Viktória 44—46, zöld (expressz) 39—42.50, biborheremag, új 130—140, csillagfürt fehér, laposmagu 22.70—23, finom buzakorpa, zsákosztul 14.90—15.10, 8-as buzaliszt zsákosztul 17.05—17.85 P mm-ként.

Takarmány. Réti széna, Ia új 10—10.20, IIa új 7.50—9.50, muharszéna 9.60, lucernaszéna 11.80—12.20, lóhereszéna 11—11.20, zabosbükönyszéna 9.70—10, rozsszalma 4 P mm-ként.

Préselt-takarmány és szalma. Réti-széna, új, Ia 10.50—10.70, lucernaszéna, új 12.50—12.70, lóhereszéna, új 11.40—11.70, tavasz szalma 5.40—5.70, rozsszalma 4.50—4.70, buzaszalma 4.40—4.50 P mm-ként.

Sertés. Ia uradalmi 141—142, IIa uradalmi 140, Ia szedett 130—138, kivételesen 140, IIa szedett 120—128, Ia öregsertés 122—120, Ia angol sonkasülédő 125—136 fillér kg-kénti élőszuliban.

Vágómarha. Bika, tarka Ia 95—90, kivételesen 102, IIa 80—94, IIIa 70—74, ökrök, magyar Ia 75—78, tarka Ia 80—108, IIIa 54—76, tehén, magyar Ia 70—86, IIIa 56—64, tehén, tarka Ia 98—105, kivételesen 108—110, IIa 70—96, IIIa 54—60, bivaly 42—54, növendék (éves) 54—102, kicsontozni való 26—53 fillér kg-ként, élőszuliban.

Borjувásár. Ia 88—94, kivételesen 96, IIa 79—87, IIIa 60—76 fillér kg-ként, élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Ia belföldi jármosökrök és beállítani való tinó (tarka) 580—650 kg-os 96—100, 500

—580 kg-os 94—98, Ia belföldi jármosökrök és beállítani való tinó (fehér) 90—100, 1½ éves üsző 80—90, 1½ éves tinó 84—90, fiatal, hasas és friss fejű tehén 110—120 fillér kg-ként, élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 200—290, könnyebb kocsi (hintós és jukker, stb.) 650—920, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 420—900, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 310—870, számár 50—115, alárendelt ló 50—300, vágó ló 40—200 P darabonként.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 190, sózott 190—220, füstölt 220—260, háj 204, tepertő 180—220, sertészsír, helybéli 198 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Előbaromfi: Tyuk 250—450, rántani való csirke 140—250, sülti való 180—340 fillér darabonként. Leölt baromfi: Tyuk 180—240, csirke, hízalt 280—380, szedett 220—340, ruca, hizott 220—260, lud, hizott 200—260, libamáj, nagy 500—800, kicsi 350—600 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 11—13, főzőtojás 9—10, apró 9—10 fillér darabonként.

Halpiac. Harsca, nagyság szerint 290—400, csuka 200—220, ponty 240—300 fillér kg-ként. Rák 20—40 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőzött tej 10—12, aludttej 80, tejszín 240, tejfel 130 fillér literenként. Centrifugált vaj 390—420, főzővaj 340—360, tehenúró, sovány 70—80, juhtúró 200—260, kevert túró 180—200, juhsajt 240—260, trappista 240—280 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 4—16 csom, petrezselyem 4—18 csom, zeller 2—8 drb-ja, kalarabé 1.5—4 drb-ja, karfiol 60—120 vöröshagyma, makói 15—20, közönséges 16—20, fokhagyma 30—44, cékla 16—30, fejeskáposzta 12—20, savanyított káposzta 36—46, kelkáposzta 10—20, vöröskáposzta 24—36, fejesaláta 4—16 darab-ja, torna 60—100, burgonya, Güllbaba 14—19, nyári róza 14—19, Ella 10—17, tömött csiperkegomba 160—320, szegfűgomba 200—240, étl vargánya 100—200, szárított 1400, uborka, savanyítani való 14—26, nagy salátának való 8—16, zöldpaprika, apró hegyes 30—56, nagy, tölteni való 40—76, tök, főző 4—10, paradicsom 24—50, zöldbab 24—52, vajbab 24—52, zöldborsó, hüvelyes 32—70, sóska 18—30, paraj. tisztított 24—40, fekete-retek 20—24 fillér kg-ként. Hónaposretek 8—20 csomónként, zöld tengeri 4—12 fillér darabonként.

Gyümölcs. Alma 38—90, körte 50—140, nem magbaváló szilva 36—56, aszaltszilva 100—160, szilvaiz 100—120, gyümölcsiz 136—240, ringló, nemes 70—140, befőzni való 50—88, kajszinbarack 36—130, őszibarack, fehér 70—240, piros 80—240, ribizli 40—72, sárgadinnye, faj 48—100, kőszmété 50—90, málna 80—128, dióbél 360—440, mogyoróbél 300—360, héjazott mandula 400—620 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes nemes 460—560, felédes 400—480, róza 300—360, mák, kék 106—210, pergetett méz 240, kőménymag 360—300, szinzippan 110—120, közönséges 90—100 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac igen szilárd, mert minden termelőhelyről rendkívül nagy károkat jelentenek. A tömegborvidékeken 55—60 pengőn alul (fokra való tekintet nélkül) alig lehet bort kapni. A minőségi borvidékeken is fokozódik az érdeklődés.

Szész. Az egyedűruságnál az összes szeszfeleslegekben a multhéten is élenk volt a forgalom. Az árak változatlanok.

Gyümölcs-pálinka. A magasabb borárak folytán a borpárlat iránt élenkbb volt az érdeklődés, ára drágult. A törköly-pálinka 4.80—4.90, a ceprópálinka 4.80—4.90, a szilvórium 5.20—5.30, a barack-pálinka 7.50—8, az atacsnyfoku borpárlat 6.60—6.80 pengőig terjedő áron (+4% forgalmi adó) kelt el. A borpárlat avindlási célokra 3.90—4 pengő 10.000 literfokonként (III. táblázat szerinti).

Idegen pénzek vétele és eladási ára. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab angol font 1000—1020, dollár 353—360, kanadai dollár 250—300. Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Cseh korona 11.45—11.80, szerb dinár 7.00—7.90, bolgár leva 3.20—3.40, olasz lra 17.40—17.90, svájci frank 77.95—78.95 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.